K. 402. Stela from Vat Ku (inscription of hospital of King Jayavarman VII), 1108 Śaka

Kunthea Chhom

Author of digital edition: Kunthea Chhom

Identifier: DHARMA_INSCIK00402

Repository: Khmer (tfc-khmer-epigraphy)

File path: texts/xml/DHARMA_INSCIK00402.xml

Language: Sanskrit [Khmer]

Commit: 2026-11-14 14:32 (f68ac07), last modified 2026-09-17 01:54 (2c24a58)

Palaeographic description

The *akṣara*s are of square form which is characteristic of the script belonging to the reign of Jayavarman VII.

Edition

1. Anuṣṭubh

〈A1〉 〈Face A〉 〈Column a〉 [⦿ na]mo vuddhā(ya) [nirmmāṇa]-
〈Column b〉 [-dharmma-sāmbhoga-mūrttaye]
〈A2〉 〈Column a〉 (bhā)vābhāva-(d)[vayātīto]
〈Column b〉 [dvayātmā yo nirātmakaḥ]

2. Anuṣṭubh

〈A3〉 〈Column a〉 ⦿ (bh)ai[ṣajyaguru-vaidūryya]-
〈Column b〉 -[prabharāja-jinan name]

〈A4〉 〈Column a〉 (k)[ṣ]e[mārogyāṇi janyante]
〈Column b〉 [yena nāmāpi śṛṇvatām·]

3. Upajāti

〈A5〉 〈Column a〉 ◉ [ś]r[īsūryyavairocanaca¡nd!〈ṇḍ〉arociḥ]
〈Column b〉 [śrīcandravairocanarohiṇī]śaḥ
〈A6〉 〈Column a〉 rujāndhakārā(pa)[harau prajānāṁ]
〈Column b〉 [munīndra-meror jayatā]m upānte

4. Upajāti

〈A7〉 〈Column a〉 ◉ Āsīn nṛpa(ś) śr[īdharaṇī]ndrava[r]mma-
〈Column b〉 -devātmajaś śr(ī)jayavarmmadevaḥ
〈A8〉 〈Column a〉 jāto jayād[i](tya)-pureśvarāyāṁ
〈Column b〉 vedāmvaraikendubhir āptarājya(ḥ)

5. Upajāti

〈A9〉 〈Column a〉 ◉ niśśeṣarājanya-śi[ro](va)taṁsa-
〈Column b〉 -pādāmvujas saṁyati saṁhṛtāriḥ
〈A10〉 〈Column a〉 paryyagrahīt sad-gu(ṇa)-ratna-bhūṣāṁ
〈Column b〉 yat-kīrtti-hārāṁ vasudhāṅganāṁ yaḥ

6. Upajāti

〈A11〉 〈Column a〉 ◉ sadāmudā varddhi(ta)-dāna-vāri〈Column b〉s
sadāna-varddhi-priya-saṁpadā(ḍhy)[aḥ]
〈A12〉 〈Column a〉 Iṣṭyāhavaiḥ kliṣṭa-s[u]rārikānto
〈Column b〉 ya(ḥ) kṛṣṇa-kalpo 'py avadātava[r](ṇ)[aḥ]

7. Upajāti

〈A13〉 〈Column a〉 ◉ yo 'bhyarthitāṁ bhū(pa)tibhir d(urā)pāṁ
〈Column b〉 lakṣmīm upekṣya svayam abhyu(pe)[tām·]
〈A14〉 〈Column a〉 dikṣu drutāṁ hlā(da)yati sma kīr(t)ti〈Column b〉m
aho vicitrā rucir indriyāṇ(ā)[m·]

8. Upajāti

〈A15〉 〈Column a〉 ◉ yaṁ vīkṣya dhām(n)ā vi(j)[i](te) '(p)i nāthe
〈Column b〉 (vuddhveva kā)n[t](y)ā vijitañ ca kāma[m·]
〈A16〉 〈Column a〉 (ś)u(ca)n tya(ja)ntyo ni(janāma) sā[r]tha[ṁ]
〈Column b〉 van¡d!〈dh〉(ī)kṛtāri-prama(dāḥ pracakr)u(ḥ)

9. Upajāti

〈A17〉 〈Column a〉 [⦿] (p)[u]ṇ(y)āyuṣaḥ kṣī(ṇa)tayā (yu)ge 'ntye
〈Column b〉 kṣa(ya)ṁ gatāyā kṣayavat prajāy[ām·]
〈A18〉 〈Column a〉 prajā[pa](t)i[ḥ prā](g-yugava)d vitene
〈Column b〉 yo '(bh)yu(t)thi(t)iṁ p[ū]rṇavṛ̥ṣāṁ samṛ̥ddh[ām·]

10. Anuṣṭubh

〈A19〉 〈Column a〉 ⦿ Ṛ̥ddhyā sva[r](gg)[ī]kṛ̥tāṁ pṛ̥thvīṁ
〈Column b〉 ma(tv)ā maraṇa-dūṣit(ām)·
〈A20〉 〈Column a〉 martyānām a(ma)ratvāya
〈Column b〉 (y)o 'diśad bheṣajāmṛ̥tam·

11. Anuṣṭubh

〈A21〉 〈Column a〉 ⦿ puṣyaṅ kṛ̥t(ī k)ṛ̥tīkṛ̥tya
〈Column b〉 (pū)rṇāṅgaṁ yo 'karod vṛ̥ṣam·
〈A22〉 〈Column a〉 rāja-vaidyā-cikitsyā(ṅgh)ri-
〈Column b〉 -(bha)ṅgan triyugadoṣataḥ

12. Anuṣṭubh

〈A23〉 〈Column a〉 ⦿ jitvānyagopativṛ̥ṣa(ṁ)
〈Column b〉 svairan tribhuvanāṅgane
〈A24〉 〈Column a〉 jṛ̥mbhate ninadan dhīraṁ
〈Column b〉 vṛ̥ṣo yat-puṣkalīkṛ̥taḥ

〈A25〉 [1]

13. Anuṣṭubh

〈B1〉 〈Face B〉 〈Column a〉 [⦿ dehinān deha-rogo ya〈Column b〉n]
[manorogo rujattarām·]
〈B2〉 〈Column a〉 [rāṣṭra-duḥkhaṁ hi bhartṝṇā〈Column b〉n]
[duḥkhan duḥkhan tu nātmanaḥ]

14. Anuṣṭubh

〈B3〉 〈Column a〉 [⦿ Āyurvvedāstra-vedeṣu]
〈Column b〉 [vaidya-vīrair vviśāradaiḥ]
〈B4〉 〈Column a〉 [yo 'ghātayad rāṣṭra-rujo]
〈Column b〉 [rujārīn bheṣajāyudhaiḥ]

15. Anuṣṭubh

〈B5〉 〈Column a〉 [⦿ sarvveṣām aparādhān ya〈Column b〉s]
[sarvvataḥ pariśodhayan·]

〈B6〉 〈Column a〉 [yugāparādhe na rujā〈Column b〉m]
[aparādhān vyaśodhayat·]

16. Anuṣṭubh

〈B7〉 〈Column a〉 [◉ sārogya-śālaṁ parito]
〈Column b〉 [bhaiṣajya-sugataṁ vyadhāt·]
〈B8〉 〈Column a〉 [sārddhañ jinaurasābhyāṁ ya〈Column b〉s]
[sadā-śāntyai prajā-rujām·]

17. Anuṣṭubh

〈B9〉 〈Column a〉 [◉ sa vyadhād idam ārogya]-
〈Column b〉 -[śālaṁ sasugatālayam·]
〈B10〉 〈Column a〉 [bhaiṣajya-sugatañ ceha]
〈Column b〉 [dehāmvara-hṛ̥d-indunā]

18. Anuṣṭubh

〈B11〉 〈Column a〉 [◉ so 'tiṣṭhipad imau cātra]
〈Column b〉 [rogiṇāṁ roga-ghātinau]
〈B12〉 〈Column a〉 [śrīmantau sūryya-candrādi]-
〈Column b〉 [vairocana-jinātma](jau)

19. Anuṣṭubh

〈B13〉 〈Column a〉 [◉ cikitsyā Atra catvāro]
〈Column b〉 [varṇā dvau bhiṣajau] tayoḥ
〈B14〉 〈Column a〉 [pumān ekaḥ striyau] ca dve
〈Column b〉 [Ekaśaḥ sthitidā]yinaḥ

20. Anuṣṭubh

〈B15〉 〈Column a〉 [◉ nidhi-pālau pumāṅ](sau) dvau
〈Column b〉 [bhe]ṣajānāṁ vibhājakau
〈B16〉 〈Column a〉 [grāhakau vrīhi-kāṣṭhānā]〈Column b〉(n)
(ta)d-dāyibhyaḥ pratiṣṭhitau

21. Anuṣṭubh

〈B17〉 〈Column a〉 [◉ pācakau tu pumāṅsau dvau]
〈Column b〉 [pā]kaidhodaka-dāyinau
〈B18〉 〈Column a〉 [puṣpa-darbha-harau deva]-
〈Column b〉 -[va]sateś ca (v)iśodhakau

22. Anuṣṭubh

〈B19〉 〈Column a〉 [⦿ dvau yajña-hāriṇau pattra]-
〈Column b〉 -[kā]rau pa(ttra)-[śalāka](yoḥ)
〈B20〉 〈Column a〉 [dātārāv atha bhaiṣajya]-
〈Column b〉 [pākendhana-harāv ubhau]

23. Anuṣṭubh

〈B21〉 〈Column a〉 ⦿ narāś catu[r](da)[śārogya]-
〈Column b〉 -[śālā-saṁrakṣiṇaḥ punaḥ]
〈B22〉 〈Column a〉 dātāro bheṣajā(n)[āñ ca]
〈Column b〉 [miśrā] (d)vāv[iṁ](śa)[tis tu te]

24. Anuṣṭubh

〈B23〉 〈Column a〉 [⦿ teṣām eko naro nār](ī)
〈Column b〉 [caika]śaḥ sthitidā(y)[i](naḥ)
〈B24〉 〈Column a〉 vāri-santāpa-bhaiṣajya-
〈Column b〉 -pe[ṣa](k)āryyas tu ṣaṭ striyaḥ

〈B25〉 2

25. Anuṣṭubh

〈C1〉 〈Face C〉 〈Column a〉 [⦿] dv(e tu) v(r)īh(y-a)va(ghā)[t]i[nyau]
〈Column b〉 [tā Aṣṭau pi¡nd!〈ṇḍ〉itāḥ striyaḥ]
〈C2〉 〈Column a〉 [tāsān tu sth](i)[t]i-[dāyinyaḥ]
〈Column b〉 [pratyekaṁ yoṣitāv ubhe]

26. Anuṣṭubh

〈C3〉 〈Column a〉 [⦿ punaḥ pi¡nd!〈ṇḍ〉īkṛtās te tu]
〈Column b〉 [dvā-triṁśat paricārikāḥ]
〈C4〉 〈Column a〉 bhū[yo 'ṣṭānavatis sarvve]
〈Column b〉 [pi¡nd!〈ṇḍ〉itās sthitidais saha]

27. Anuṣṭubh

〈C5〉 〈Column a〉 ⦿ [ta¡nd!〈ṇḍ〉ulā deva-pūjāṅśā]
〈Column b〉 [Eka-droṇā dine dine]
〈C6〉 〈Column a〉 ś(e)[ṣā yajñāḥ pradātavyā]
〈Column b〉 [rogibhyaḥ prati-vāsaram·]

28. Anuṣṭubh

〈C7〉 〈Column a〉 ⦿ [p](r)[ati-varṣan tv idaṁ grāhyaṁ]
〈Column b〉 [triṣ-kṛtvo bhūpater nidheḥ]

〈C8〉 〈Column a〉 [pratyekañ caitra-pūrṇamyāṁ]
〈Column b〉 [śrāddhe cāpy uttarāyaṇe]

29. Anuṣṭubh

〈C9〉 [⦿ raktāntajāla-vasana〈Column b〉m]
[ekaṁ dhautāmvarāṇi ṣaṭ·]
〈C10〉 〈Column a〉 [dve gobhikṣe pañcapalaṁ]
〈Column b〉 [takkaṁ] (kr̥ṣ)ṇ(ā ca t)āvatī

30. Anuṣṭubh

〈C11〉 〈Column a〉 [⦿] Ekaḥ pañca-palas siktha-
〈Column b〉 -dī(pa) (E)ka-palāḥ punaḥ
〈C12〉 〈Column a〉 [catvāro ma](dh)u(na)ḥ prasthā〈Column b〉s
tra[ya]ḥ prasthās tila(sya) ca

31. Anuṣṭubh

〈C13〉 〈Column a〉 ⦿ ghr̥(ta)[ṁ] prastho ’(tha bh)ai(ṣa)jya[ṁ]
〈Column b〉 pi[ppa]lī-(re)ṇu-dīpyakam·
〈C14〉 〈Column a〉 (pu)nnā(gañ caika)śaḥ pāda-
〈Column b〉 -dva(ya)ñ jā(tī-pha)la-traya(m·)

32. Anuṣṭubh

〈C15〉 〈Column a〉 ⦿ (h)iṅgu-kṣāraṁ kottha-jīrṇa〈Column b〉(m)
ekaikañ cai(ka)-pādakam·
〈C16〉 〈Column a〉 (pañca)-vimvan t(u) karpūraṁ
〈Column b〉 (śarkarāyā)ḥ [pala-dvay]am·

33. Anuṣṭubh

〈C17〉 〈Column a〉 (⦿ d)aṅdaṅsākhyā ja(la)-carāḥ
〈Column b〉 (pañc)ākhyātā (A)[thaikaśa](ḥ)
〈C18〉 〈Column a〉 śrīvāsañ ca(n)dana(n) dhānyaṁ
〈Column b〉 (śatapuṣpaṁ) pala[ṁ] smr̥tam·

34. Anuṣṭubh

〈C19〉 〈Column a〉 (⦿) Elānāgara-ka(r)k(olaṁ)
〈Column b〉 marican tu (pa)la-dvayam·
〈C20〉 〈Column a〉 pra(ty)-e(ka)m ekaśaḥ prasthau
〈Column b〉 (d)v(au pra)cīvala-sarṣṣa(pau)

35. Anuṣṭubh

〈C21〉 〈Column a〉 (⦿) tvak-sārddhamuṣṭiḥ pathyās tu
〈Column b〉 ca(tvāri)ṅśat prakalpitāḥ
〈C22〉 〈Column a〉 dārv(ī)chidā-(d)vayañ cātha
〈Column b〉 (s)ārddhaika-palam eka(ś)aḥ

36. Anuṣṭubh

〈C23〉 〈Column a〉 ⦿ kandaṅ-harlāy-jansyaṅ-(d)e(va)-
〈Column b〉 -(dā)rucchavyaṁ prakalpitam·
〈C24〉 〈Column a〉 Eka-(pād)ai(ka)-pa(la)k(o)
〈Column b〉 (m)ittra(de)vaḥ (praka)lpitaḥ

〈C25〉 [3]

37. Anuṣṭubh

〈D1〉 〈Face D〉 〈Column a〉 (⦿ A)thaikaś(o) [madhu-guddau]
〈Column b〉 [ku¡d!〈ḍ〉uva-trayamān]i[tau]
〈D2〉 〈Column a〉 Ekaḥ prastha[s tu sauvīra]-
〈Column b〉 [nīrasya parikalpitaḥ]

38. Anuṣṭubh

〈D3〉 〈Column a〉 [⦿] (d)[v](au) [yājakau tad-gaṇaka〈Column b〉ś]
〈Column b〉 [caikas te dharmma-dhāriṇaḥ]
〈D4〉 〈Column a〉 [trayo niyojyāś śrīrāja]-
〈Column b〉 [vihārādhyāpakena ca]

39. Anuṣṭubh

〈D5〉 〈Column a〉 [⦿] varṣe varṣe tv i(da)[n teṣu]
〈Column b〉 [praty-ekaṁ parikalpitam·]
〈D6〉 〈Column a〉 [tisro vṛhatyo dvādaśa]-
〈Column b〉 -[yugā daśakarāḥ paṭāḥ]

40. Anuṣṭubh

〈D7〉 〈Column a〉 [⦿ yugmāni nava hastānāṁ]
〈Column b〉 [vāsasān daśa pañca ca]
〈D8〉 〈Column a〉 [dvi-kaṭṭikaṁ punaḥ pātra]-
〈Column b〉 -[tritayan trāpuṣaṁ smṛtam·]

41. Anuṣṭubh

〈D9〉 〈Column a〉 [⦿ deyā dvādaśa khāryyaś ca]
〈Column b〉 [ta¡nd!〈ṇḍ〉ulānām athaikaśaḥ]

〈D10〉 〈Column a〉 [sikthatakke tripalake]
〈Column b〉 [deye kṛṣṇā tu ṣaṭpalā]

42. Upajāti

〈D11〉 〈Column a〉 [◉ vadanya-vṛṇ¡d!〈ḍ〉āgrasa]ro 'pi rājā
〈Column b〉 pra(jā)[rtha-cintā-janitārthi-bhāvaḥ]
〈D12〉 〈Column a〉 (bh)ū(yo) 'py a(sau) [yā]cata Ity ajasraṁ
〈Column b〉 praditsa(taḥ kam)vu[ja-rājasiṁh](ā)n·

43. Upajāti

〈D13〉 〈Column a〉 ◉ kṛtaṁ mayai[tat su](kṛta)ṁ bhavadbhi〈Column b〉s saṁ(rakṣa)ṇīyaṁ bhavadīyam etat·
〈D14〉 〈Column a〉 puṇyasya kar[tuḥ pha](la)-bhāk prakṛṣṭaṁ
〈Column b〉 saṁrakṣitety uktam idaṁ hi vṛddhaiḥ

44. Upajāti

〈D15〉 〈Column a〉 ◉ yo rāja(dh)ā(ny)[ān ni](hi)taḥ prabhutve
〈Column b〉 mantr(ī) sa Evātra niyojanīyaḥ
〈D16〉 〈Column a〉 na preṣi(ta)[vyā Iha] (karmma-kārāḥ)
〈Column b〉 karādi-dāne(ṣu) na cānya-kāryye

45. Upajāti

〈D17〉 〈Column a〉 ◉ (prat)[y-agradoṣā Api dehinas te]
〈Column b〉 (na daṇ)¡d!〈ḍ〉an(ī)yā Iha ¡ṇ!〈y〉e praviṣṭāḥ
〈D18〉 〈Column a〉 (te) [daṇ¡d!〈ḍ〉anīyās tu na marṣaṇīyā]
〈Column b〉 [ye prāṇi-hiṁsā](n)i(ratā) Ihas(th)āḥ

46. Upajāti

〈D19〉 〈Column a〉 [◉ jagad-dhitātyartha-tṛ](ṣa)s sa rājā
〈Column b〉 (puna)[r] va(bh)[āṣe praṇi](dhānam etat)[·]
〈D20〉 〈Column a〉 bhavābdhi-ma(gnā)[ñ ja](na)tāṁ samastā〈Column b〉m uttārayeyaṁ sukṛtena tena

47. Upajāti

〈D21〉 〈Column a〉 ◉ ye kamvu[j](e)[ndrā](ḥ kuśalānura)ktā
〈Column b〉 Imāṁ pratiṣṭhāṁ mama rakṣitāraḥ
〈D22〉 〈Column a〉 te sānva(yā)[ntaḥ-pura-ma](ntr)[i]-(mittrā)
〈Column b〉 nirāmayaṁ mokṣa-puraṁ labheran·

48. Sragdharā

〈D23〉 ◉ nānā-div(y)[āṅganābhi](r vira)cita-ratibhi[r] bhūri-divyopabhogai〈D24〉r divyeyu(r di)[vyadeh](ā) divi ditidan(u)jāṁs tejasā tejayantaḥ
〈D25〉 dā(rḍh)ya(n n)ītvā (sa)[mantā]d acalitam aniśa(ṁ ra)kṣayā svaḥprayāṇe
〈D26〉 ye niśren[īkariṣya]n(ty akuśa)ladala[naṁ pu]ṇyam etan madīyam·

〈D27〉 4

Commentary

Restitutions are mainly based on the editions of K. 209, K. 368, K. 386, K. 435, K. 667, K. 1115, K. 1170, K. 1402 and K. 1521.

〈A25〉 The restitution of the numeral ”1” is based on those preserved on faces B and D.

〈C25〉 The restitution of the numeral ”3” is based on those preserved on faces B and D.

Bibliography

Edited preliminarily by Kunthea Chhom based on the estampage EFEO BN 312.